

PATVIRTINTA

Trakų r. Aukštadvario gimnazijos

Direktorius 2018 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V1-50

TRAKŲ R. AUKŠTADVARIO GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašas reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizės metu.

Krizių valdymo tikslas:

- užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;
- užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

krizinė situacija – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

krizė gimnazijoje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę ugdymo įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme gimnazijoje, susišaudymas gimnazijoje, gaisras gimnazijoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt;

krizės valdymas gimnazijoje – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija, V GK ir PPT siekdamas įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, įstaigos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

krizių valdymo komanda – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

savižudybės grėsmė – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

savižudybės krizės prevencija – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija, psichologas ir/ar socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

KRIZIŲ VALDYMAS

Gimnazijos komandos vadovas yra gimnazijos direktorius.

Gimnazijos komandos nariai turi nuolat tobulinti kvalifikaciją krizių valdymo srityje.

Krizių valdymą gimnazijoje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo ugdymo įstaigoje **komanda**.

Krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų gimnazijos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų/globėjų) krizių valdymo žinių atnaujinimą;

Gimnazijos komandos **funkcijos** krizės metu:

1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti gimnazijos steigėją ir PPT;
2. parengti krizės valdymo ugdymo įstaigoje planą, kuriame gali būti numatyti šie veiksmai:
  - kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Trakų r. savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas (*atsakinga specialioji pedagogė*)
  - parengti informaciją apie krizę gimnazijos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai, kuri turi būti derinama su steigėju (Trakų r. savivaldybės administracijos Direktoriumi, Trakų r. savivaldybės administracijos) Švietimo skyriaus Vedėja (*atsakingas direktorius*)
  - nustatyti gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;
  - rengti pokalbius su mokiniais (*atsakingi klasių auklėtojai*)
  - atlikti kitus reikiamus veiksmus;

Gimnazijos **Krizės komandos vadovas - direktorius**:

- sukviečia bendrą gimnazijos darbuotojų susirinkimą, pateikia gimnazijos darbuotojams informaciją apie įvykį;
- palaiko ryšį su gimnazijos steigėju, informuoja apie įvykį;
- sprendžia gimnazijos darbo organizavimo klausimus;
- kontroliuoja faktų sklaidą;
- apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo gimnazijoje galimybes;
- numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;
- parengia preliminaras žiniasklaidos informavimo gaires;
- informuoja nukentėjusio(-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko gimnazijoje).

Gimnazijos **Krizės komandos vadovas ir komandos nariai**:

- sukviečia Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę
- informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;
- užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;
- suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba
- teikia pasiūlymus gimnazijos direktoriui dėl gimnazijos darbo organizavimo;
- vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus
- dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

Visi pagalbą krizinėje situacijoje gimnazijai teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Gimnazijos Socialinis pedagogas/ vyr. specialusis pedagogas:

- užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti gimnazijai krizės atveju;
- kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas.
- koordinuoja krizės įveikimo procesą gimnazijoje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);
- padeda kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose.
- užtikrina individualaus ir grupinio konsultavimo galimybę;
- konsultuoja visus gimnazijos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba;
- rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą gimnazijoje;
- teikia informaciją mokiniams ir jų tėvams, neleidžia skliti gandams;
- teikia pasiūlymus gimnazijos direktoriui dėl gimnazijos darbo organizavimo;
- prireikus išorinių psichologinės pagalbos šaltinių, kreipiasi į Trakų r. pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) specialistus.

Progimnazijos klasių vadovai ir mokytojai:

- rengia pokalbius klasėse;
- neleidžia skliti gandams;
- atsako į mokinių klausimus;
- sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;
- identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
- vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, muzikos, rašinių rašymo);
- palaiko ryšius su tėvais.

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

Bet kuris gimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti gimnazijos psichologą arba jo nesant socialinį pedagogą.

Progimnazijos krizės komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku. Kai mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, o prireikus su Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti.

Tęstinę pagalbą esant savižudybės krizei teikia psichikos sveikatos specialistai.

Apie kitų progimnazijos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia progimnazijos Krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais/globėjais.

Mokinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, progimnazijos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių.
